

SAMBATA
ANULU VII.

VOIESCE
SI VEI PUTE.

ROMĂNU

DIARIU POLITICU, COMERCIALE, LITERARIU.

(A' TICULELE TRAMISE SI NEPUBLICATE)

VORU ARDE.)

Direktorul diariului: C. A. Rosetti. — Gerante răspunzători: Anghelu Ionescu.

Pentru abonare și reclamări se voru adresa la Administratorul diariului D. G. D. Aricescu, Pas. Român No 13.

OSOIU

Violare de legi, spoliare a proprietății, mare compromisare a cestuii averilor Statului, scandalu, și prin urmare scădere a Statului Român. Aceste sunt faptele ministerului N. Crezulescu; mai adăugind că cine dă uă moșia a Statului pote da totul.

REVISTA POLITICA

BUCURESCI, 23 Augustu.
4 Răpaciune.

Dacă ar resofi cineva diariile române și procesele verbale ale Adunării, de când s'a pus în lucrare Convențiunea și pînă la venirea la putere, spre a exista ca guvernul legal și spre a avea dreptul a cere se să ascultă de națiune. Contractul care la noi legă pe națiune de guvern, și pe guvern de națiune, este Convențiunea și această legătură nu existe de cătă numai pe cătă timp amindau pările pădescu acastă contractă.

Astă-fel, Domnitorul Aleandru I, petrinsu de aceste mari adevăruri pe care sunt intemeiate toate societățile organizații, a dispus în urma alegerii sale aceste însemnătorie cuvințe:

„Inainte de a Ne sui pe tronul „la care Ne-ău chiamată încrederea „Națiunii, Noi, în fața Adunării, amă „făcutu următorul jurămîntu:

„Jură în numele pre Santei treimi „șin facia țerii mele, că voi pădi cu „înțenția drepturile și interesele Patriei, „că voi fi credinciosu Constituției

„în testul șin spiritul iei, că în totă „domnia mea voi privighi la respectarea „legilor pentru toți în totă, uitându „totă prigonea și totă ură, uitându „de uă potrivă pre cei ce mău iubită „și pre cei ce mău ură, neavindu „înaintea ochilor mei de cătă binele „și fericirea națiunii române. Așa D „deș și compatriotii mei se-mi fie în „tru ajutoriu!“

„Acestă jurămîntu arată linia de „burtare ce avem a păzi în Domnia „Noastră. Guvernul nostru va fi în totă „puterea cuvintului, guvernul precumă „ilu vrea, precumă ilu statonicește „Convențiunea în 7—19 Augustu 1858 „între Inalta pôrtă Otomană și Puterile „garanții drepturilor Patriei noastre. „VOMU FI DOMNU CONSTITUȚIO „NALE!“

Ecă daru singura și adevarata legitimitate a guvernului, d'a operva Constituținea în testul șin spiritul său, d'a fi cu totă puterea cuvintului guvernului precumă ilu vrea, precumă ilu statonicește Convențiunea.

Cumu daru omenei însemnați de la putere și luminații loru amici să perdu din vedere aceste cuvinte solemnale ale Domnitorului care exprimă în chipul cău mai limpede ce trebuie se fie guvernul, și care este legătura dintre guvern și națiune?

Cumu daru oii cetezatul a cătea convențiunea care singură să dă dreptul a exista și a rupe acestu contractă care este singura legătură între guverne și națiune?

Si sunt cunoscute și constatați faptele care dovedescu că guvernul acr

fostu intemeiată în țera de Dumnezeu cu dreptul de a face ori co va voi, și fără se să legătă printr'uă lege d'a ave indatoriri către națiune. Guvernul s'a constituit prin voiu și în virtutea Convențiunii, legăndu-se, indatorindu-se a respecta să păzi neutinsă aceasta Convențiune în care se copriu drepturile recunoscute națiunii și indatoririle impuse guvernului.

Acesta este singură cuvintă d'a fi alu unul guvern în România, singura sa legitimitate, singura base pe care se poate intemeia spre a remane la putere, spre a exista ca guvernul legal și spre a avea dreptul a cere se să ascultă de națiune. Contractul care la noi legă pe națiune de guvern, și pe guvern de națiune, este Convențiunea și această legătură nu existe de cătă numai pe cătă timp amindau pările pădescu acastă contractă.

Acestă singură faptă este de a jonsu spre a se dovedi că convențiunea este călcată și prin urmare, contractul dintre guvern și națiune este ruptu, de guvern și guvernul actualu nu mai are nici unu ouintă legală de a fi, ne mai fiindu cumu trebuia se să, și cumu insuși domnitorul a declarat că va fi, în totă puterea cuvintului, guvernul precumă ilu vrea, precumă ilu statonicește Convențiunea.

In Belgia la Malmes, s'a înținut congresul anuale catolicu, la care mărele scriitori și ilustrul oratore comitele Montalembert a pronunțat unu discursu forte însemnatu asupra acestei loce, Biserica Liberă în Statul liber, vorbindu cu cea unu mare eloquence în favore liberații să democrației.

Estragem căteva pasajie din acestu frumosu discursu și din prețările facute de diariul *La France* spre a se vedea cătă sunt de drepte și adeverate ideile ce susținu în acestă fîoa:

„Catolicii moderni, a dispus oralor, se deosebescu în viață privată, daru cădă în viață publică. Afară de Belgia, ei nău îmbrăcișă mara revoluție care a fundat societatea modernă. Ei regreata vechiul regime; și vechiul regime, ori care se fi fostu mărire sa, are unu defectu principale: elu a murită, și nu va reuviu nici uă dată. Democrația esiste într'uă jumetate a Europei, ea va esiste măne în cealaltă jumetate.

„Ca omu politici și ca istorici, consultu trecentul, privescu viitorul, întrubu viitorul și vedu pretutindeni democrația.

Trebue ca catolicu se primescă cu francă libertate, daru libertatea întrigă, nu libertatea politică fară libertatea religioasă; nu libertatea civilă fară libertatea politică, uricioasă ipocrisie care consacra egalitatea suptori care stepină; daru în libertatea în totă libertatea în toate manifestările vieții sociale.“

La *France*, reproducându acestu cuvintă, face următoarele însemnate apărări:

Abonarea pentru districtul pe anu: 152 lei
Sese luna: 76 —
Trei lune: 38 —
Abonamentele începătu 1 și 16 ale fiecărui luna
Ele se facă în districte la corespondință
riul și prin postă.

La Paris la d. Haltegrain, rue de l'ancienne
comédie, 5; pe trimestru 20 franci.

In Austria la direcția postali și la agenție
de abonare, pe trimestru 10 florini argină va
tută austriacă.

„D. Manolaki Kostaki a dispus, și mes-

pare și altii, că poporul român nu e blandu de cănd este APĂSATU.“

Eacă, domnii Ministrui insultă ce așă făcutu, ce ați voită a face poporului Român, căci faptul nu lă puțeti face; Elu este prea susu și prea tare, ca insulta voastră să ajungă până la dinisul și selu țăringă. Daru aceste cuvinte arată scopul vostru, simțimintele vostre. Ele arată cumu voi și amicii vostru, ați voită, prin d. Manolaki Kostaki, Președintele ministerului de la 15 iuliu, președintele coalitionul văstre cele secrete și naturale, se mesorești poporul în ochii lor, se lă degradati în ochii Europei, să arăta că elu „nu este blandu de cănd este apăsatu“ adică că este selbicu cănd este jibetur, că nu mai are în trânsul altu simțimintu de c tu acela de sclavu, de feră vilă și selbică. Eacă simțimintele vostre, eacă principiile vostre, eacă scopul coaliionu văstre secrete și naturale, și eacă și simțimintele, principii și scopul nostru.

„D. Ion Brătianu. Nu este așă. Poporul Român a datu dovezi că dacă este blandu, dacă recunoște autoritatea, nă face de cănd din simțimintul de moralitate, din ideile de dreptate și de naționalitate. Ori ce guvern ar veni, să nu ca acela alu reprezentantul Grigorie Ghica, ca, cu topuz și cu putere d' păcatul, precumă a dispus d. Kostafor, daru vie cu puterea Moruzilor, a Mayroghenilor și allora cari sburău capetele, nu credeți căcă guvern o se să mai multu respinsu de cănd astă-din contra o se să ma desprezintă. Si dovada, este 1848.

„Atunci s'a făcutu uă revoluțione. Domnitorul, din nefericire, nă credeți că trebuie se se pue în capul acelui miscrești naționale. Poporul a ramasă atunci fară guvern și nici că mai mică nerăbdială nu s'a făcutu.

„Amintindu astă Revoluțione, d. Manolaki Kostaki, a dispus cămăsă Regulamentul. Da, domnilor, l'amă arsă, și ne facem uă gloria din acesta fiindu că în acelui Regulamentu era PROTECTORATUL SI DOMINAREA RUSÉSCA și noi nu mai volamă acelui PROTECTOR. L'amă arsă, și sunul său s'adusă ca unu olocostu în ceruri, și Dumnezeu ne a ascultat.

„La 48, nu era guvernă, nu mai era putere, poporul Român era fară ţină, fară biciu. Făcă apelă la onorabilită, drăptă, acel cari erau în contra revoluției, se spue dacă s'a miscatu vr'unu firu de peru din capu vre unu, dacă s'a fură ceva. Era unu ce măracușă: lumea totă dicea: —pare că și hoții său să fi sătă! — Si se sătăriseră în adeveru. Îi sătăse credința loru în viitorul, în dreptate. Cădeau toti că în fine națiunea română are se și ie rangul său în concertul puterilor europene, și sătă care Română vorbește de nuu d'acesta sora.

„Rădicăți daru susu, drapelul României, faceți ca guvernul să fie adeverată expresiune a viitorului a mărcii naționale, etc. etc.“

Eacă că voi ați voită a ataca poporul Român declarândul selba-

tică, și dicindu că numai prin „topuz” prin pecetuiu și capete subrate se poate guverna națiunea, și că noi am susținut din nou, Revoluționea de la 1848, și c'aurăm fericirea cea mare d'a trăi să a vedea că toate partilele întruite în Parlamentul României recunoscă că Ea a fost atât de mare „în cătă chiaru hoții se sfârșiseră”.

Pentru ce daru ne combatări înlocu d'a ne mulțumi? Fiindu că nu voită ca națiunea Română se săfim, și se aibă conștiință de dreptul și de puterea iei? Fiindu că nu voită se scie și ea și lumea că principii iei și faptele IEI erau astfel în cătă chiaru hoții se sfârșea? Fiindu că 'n locu d'a voi ca dinsa ca chiaru hoții se sfârșesc păre c-a-ti voi ca chiaru sfârșit se devie hoț?

Eacă că noi avurăm fericirea cea mare se trăiu ca se putem dice din nou, și d'astă dată în parlamentul României, și 'n aplausul tutoru partitelor întruite, c'amă arsă Regulamentul și că ne facem uă gloria din acesta. C'amă arsă l'protectoratul și domnia Rusescă.

Pentru ce dar ne a-ti combătutu și ne combatări, în locu d'a ve fi întrunitu și voi cu noi la acesta din nou ordere a Regulamentului, la aceasta din nou protestare a națiunii, în intruire acumă cu toate partile, și în Parlamentul Românei, contra domnirii și 'nruririi Russesci? Pentru ce nu v-a-ti întrunitu cu noi, cându avurăm rara și frumoasa fericire a arde din nou și Regulamentul și domnia Rusescă din România, și ale arde în Parlamentul României în unire cu toate partile? pentru ce nu v-a-ti unitu cu noi cându avurăm acea mare fericire d'a ve dice în parlamentul României.

„Radicați susu drapelul României și ală mărirei naționale?”

Pentru că voi contrarul?

Amă facutu și mai multu. Amă combătutu p'acei din tre voi cari aruncă în mijlocul Adușorii cuvintele de anarchie, spre a ne compromite astu-felii în ochii Europei și avurăm fericirea a vedea sancționându-se de către parlamentul României din anul 1863. Revoluționea națiunii de la 1821.

„D. Kogălniceanu ne a vorbitu de dicătatură, altj de anarchie, c'o se sbore capetele po ulti. etc. Eă, domnilor, nu me temu nici de dictatură nici de anarchie, pentru că anarchia n'a fostu nici uădată în tēra nostră. Anarchia a adus-o nu mai străinul și guvernul eră nu națiunea, și dosidu pe ori cine amă, are uă epocă cându era anarchia. N'a, fostu anarchia nici în timpul lui Tudor, care nu tăia capetele boierilor ci numai p'ale străinilor, cari din contra, pe Români și chiama în tabera sea și-i conjura, se lucreze pentru causa română. Si dacă clasele, le avute n'a conlucrat cu dănsul cauza este că nu erau destul de inteligențe, ca se se-lu priece; MAI TARDIU ÎNSA AU ÎNTELESU, și DOVADA ÉCA-O CACUMU S'AU PUSU PE TERIMULU PE CARE SE PUZESE ELU.”

Pentru ce daru nu v-a-ti unitu cu noi, ca se proclamați și voi de naționale, Revoluționea de la 1821? pentru ce n'a-ti saltat de fericire cându a-ti vădutu că toate partile declară Europei că numai străinul și guvernele cele reale au adus anarchia în România daru nici uădată națiunea? pentru ce n'a-ti saltat de fericire cându a-ti vădutu că toate partile în unire declară că s'a luminat și s'a pusu toate în unire pe terimul reîn-

vierilor naționale de la 1821 și 1848? Si pentru ce nu v-a-ti unitu cu noi spre a da și mai mare tăria și mai mare consacrară acestor sfânte declarări?

Si fiindu că nu v-a-ti unitu la toate declarări, ba încă ne-a-ti combătutu cu inviersunare, n'a-ti declarat voi înși-ve prin acesta că voi numai aș remasă contra Revoluționilor de la 1821 și 1848; că voi numai aș remasă pentru Regulamentu, că voi numai aș remasă pentru domnia Rusescă și că voi numai n'aș voită se rădicam susu drapelul măirei naționale, că voi numai n'aș voită se puneti focu Regulamentului și protectoratului rusescu și acesta pentru că voiați ca focul lui se nu se pătă urca ca unu olocostu la ceruri și se ne ajute Dumneșeu?

Dumneșeu însă ne v-a ajuta căci cu noi este națiunea, acumă mai cu sămă cându ve vede bine cine sunte și ce voită.

Amă susținutu, domni ministrui, noi, monstruosă coaliție, autonomia, dreptul suveranul elu poporului și nebiruita lui putere, și voi le aș respinsu și v-a-ti siliu ală deconsidera și ală miscora înaintea Europei și chiaru în ochii sei. S'o dovedimă și acesta prin acte oficiale.

S'a declarat în Adunare, nu numai de noi cei 63, ci de toți cei apănuși că puterea executivă lucreză cu puterile străine și că națiunea nu scie nimicu. S'a disu de către cei cari erau în contra noastră și cari diceau că pentru acesta suntu patrioși, democrați, virtuoși scl. „că lucrările guvernului cu puterile străine ne fiindu cunoscute națiunii, și acesta într-unu timpu cându evenimente însemnatore, se pregătesc în jurul nostru, a pusu națiunea într'uă incertitudine plină de îngrijuri.“ Cuvântul e mare, este forte gravu, și devine și mai gravu cându elu a fostu scrisu de cei cari se declara că mai devotați slujitorii ai guvernului aptuale.

Se ne mai aducemă încă aminte că în guvern erau domnii generali Florescu și Tellu, ca și fuseseră amindoi și în acea-a-si epocă membru și Comisiunii Centrale, și d. Knéz Kantakozino, care era la Ministeru încă de la acea vizită ce s'a facutu imperatului Rusiei și despre care a vorbitu în cameră d. Ion Brătianu. Se ne aducemă aminte că domnii Tell și Florescu nu au unitu amindoi la Comisiunea Centrală și au pusu unu anecsu la proiectul de constituție, prin care specificau numirea unui principe străinu, nu scimă prin ce modu. Se ne aducemă aminte că acestu faptu era de mare gravitate și forte compromisori căci se facea atunci cându faptul Unirii, facutu de națiune la 24 Ianuariu nu era încă recunoscutu de puterile europeene. Se ne mai aducemă aminte că totu d. Generaliu Florescu vine la tribuna Adunării și declară că ideia lui este pentru unu principe străinu, și că se va face, se va organiza la timpu.

Se ne mai aducemă aminte încă că s'a disu în Cameră că tronul lui Stefan este totu la Iași, că e i mai mulți din ministri și din aderanții loru apănuși, ne a vorbitu că votându adresa noastră amă pericula unirea, amă avea două Domni, și că d-nu Cogălniceanu a mersu până a ne amenința

c'amă putea avea dreptu Domnitoru și pe Daud-Pașa arménul.

Ore acestea nu suntu celu mai mare atacu ce s'ară putea face națiunii, cea mai deplină deconsiderare, și amă putea duci chiaru unu apel străinilor? Căci dacă noi înșine, și chiaru în Cameră, declarăm că n'avemă cea mai deplină incredere în națiune, cumu oră străinii voru avea cea mai mică temere? Si cându Ministerul însu-și spune de la tribuna, că are în vedere Principale străinu, că negociază că va negocia, nu este a declara celu mai mare dispreciu pentru națiune și a da cea mai de mōrtă lovire autonomiei noastre? Si n'a avutu dreptu domn Brătianu se dică Ministerelor acele cuvinte care au avutu în adeveru puterea de cari ne vorbește Monitorul Oștii: acea-a d'a înfera fruntea culposilor?

„Eă, domnilor, aveam oră care bănuie, și ve spună dreptu că una din temerile cele mari ce aveamă era tocmai de declaratiunea făcută de d. Florescu, daru n'aș fi îndrăsnită se facu măntuie de dinsa, fiindu că mi-ar fi disu o-noratul d. Crezzulescu, cu vocabulariul „dumnului, că suntu calomniator.“

„Lumea a începutu se bănuiască că este o influență străină care vioiesce ca lucrurile în România se n'aibă stabilitate, ca astu-felii se pătă într'uă dì se-si dobândescă puterea sa, cea vechie. Daru nu este numai uă, „influență, domnilor; qariele străine, „ne vorvescă de UNU DUCE MUS-CALU ca candidatul la tronul României. Qariele vorbescu, și proverbulu „dice: — unde nu este focu nu ese fum. — Asia s'a vorbitu de abdicare și de ducele Leichtenberg.“

Şacumă nu mai putești dice nimicu, domni ministrui, fiindu că singuri voi a-si declară căvășii în vederu, va se dică că negociașii pentru unu principe străinu. Daru cându națiunea v-a datu acestu mandat? și ecă că singuri aș declară că nu este națiune de vreme ce declară că lueră s'o dați unui principe străinu fără să aveți mandatul iei, și de vreme ce declară că va temești de toți cei cari ve nchipuiști cără putea fi candidați, ve temești chiaru de unu pașă armeanu. Eacă acumă și declararea noastră în aduțare în fața Europei întregie.

„Oră cătu de mare se fiă talentul acelora cari au venită s'arunce desănmirea în susținutul românilor, și potu încredință că la celu d'anteiu „pașă se ar coteaza a veni cu unu firmanu, totu România ar fi în picioare. Mai multu încă; dacă puterile garanții ar numi d'a dreptul unu principe, fiă pămînteanu fiă străinu, TEARA ÎN-TREAGA S'AR SCULA, AR PROTESTA. Ea ar responde că nu recunoște nimunul dreptul d'a dispune de tronul României, de cătu numai ie i înse și.“

„Pe cătu timpu vomu sta pe terimul naționalității și ală libertășilor publice, nu vomu avea nici pașă armenu, nici vre unu ambicioșu nu-va intra gărgăunii în capu d'a se sui pe tronul lui Mihai și ală lui Stefan.“

„El cumă crede d. Cogălniceanu, că d. Sturza, cu totă capacitatea, cu totu meritul și geniul seu; seu o. Brâncovenu, Ghica, N. Bibescu de la Paris, seu altul, pe care ar putea se-lu trămișă puterile, cumă crede că d. Sturza, cu totă talia sa gigantică, ar mai putea se strice unirea care a făcut-o uă dată unu neamă întregu, români, și cari au făcut-o contra voie Europei întregi!“

„Se ne mai aducemă aminte, domni-

,bito cu o Convenție suptă-scrisă de șepte puteri, cu Turcia, Russia și Austria în costele noastre, cari au totu interesul asupra României, și că noi amă sfisiată Convențunea, amă luptat în contra tutoru pasiunilor, tutoru „intrigelor” și amă făcută unirea. Si cea-a, ce amă pututu noi se facem o se „pătă d. Sturza, Bibescu, Ghica, se „desfacă? Ce a ce Europa întregă n'a „pututu se oprescă, o se pătă dumne „loru se strice? El domnilor! ATUNCI DESPRETUITI NATIUNEA MEA! SI PROTESTEZU IN NUMELE IEI! (A-plaudă.)

Aplaudă, adică încuviințarea a tuturor parților, Aplaudă, adică că pe terimul Autonomiei, ală independenței naționale, ală reconoșterii suveranității poporului, numai suntu partite, numai este osebire de credințe. Si voi domni ministrui numiți acesta întruirea coaliționu monstruosă? Daru atunci ce voiți voi?

Ve dicemă în adunare, toate partitele în intruire:

„Noi n'amă voită în Adresa noastră de cătu două lueruri. Unul: se dicemă guvernului că nu mai merge, că trebuie se se oprescă și s'apuce „pe drumul reformelor, pe drumul moralității. Ș'alou douilea: că în fața impregiurărilor în care se află Europa, cându multe s'a disu, mult, s'a scrisu și se lucreză, amă voită, se scie Europa că națiunea română nu este mōrtă, nu este amorfită, și că nn pătă, nimine se dispuse de dinsa; că TRO-NUL ROMANIEI NU ESTE NICI DE SPLOATATU, NICI DE DATU, NICI DE VINDUTU. (Aplaudă prelungite) națiunea română este viue și are dreptul se se poate sedie în totă intregimea cuvintului. Ea nu a datu nimenii dreptul se trăzeze ca se-i dea principe străinu.“

Si voi le respingești toate acestea, proclamate în Parlamentul României, în aplausul prelungitul ală tuturor partitelor, și dicești că cei cari le proclama toate acestea, cei cari ceru punere loru în lucrare, suntu uă coaliționu monstruosă. Si cându le respingești, dupe ce declară că negociașii în strănatate pentru principii streini, ou mărturiști că nu voiți mărire, independentă și suveranitatea poporului Românul cându declară încă că ve este frică de cutare sau cutare candidați și chiaru de unu pașă arménu nu mărturiști că dupe voi națiunea Română este mōrtă? Si declarările noastre si respingerea ce le aș făcutu nu este doavă că v'amă prinsu asupra faptului celui mai criminale? Plecațive daru capul căci ecă în adeveru pata infamiei împrimata pe frunța ve-

(Va urma). C. A. Rosetti.

— Francfort 28 Augustu, séra. Jurnalul „Suddeutsche Zeitung“ anunță că pentru măne séra se așteptă la Berlin uă propunere prusiană la proiectul de reformă.

— Francfort 29 Augustu. În ședință de astăzi a Principilor se va închiia desbaterile speciale.

— Newyork 20 Augustu. Generalul Lee a luat positiune cu 150,000 trupe între Madison-Courthouse și Frederiksburg; se crede că voru se ocupă positiunea între Meade și Washington. Charleston, unde a plecatu uă parte din armia lui Meadés se bombardă de la 14. Recrutarea la Newyork se face cu liniște.

— Mexic, 22 Iuliu. Ambasadorii de aici au refusat d'a merge cu Luarez la Potosi.

— Leopolu, 21 Augustu. Lelewel, despre ale căruia operațiuni nu s'a au-

ditu nimicu în timpu d'uă lună, a re-părută pe teatrul de resbelu. Elă s'află în capul unui corp de 1000 omeni între cari 200 călăreți la frunta districtului Lublin.

— Odessa, 15 Augustu. Din 25,000 omeni veniți de la Caucasus, a fostu trimisă uă divisiune la Nicolajeff, cei lalți la Kiew. In Podolia se va concentra unu corp de 40,000 omeni. (Se nu se uite că Poloni respinsă de guvernul nostru se duseră în Polonia.)

— Constantinopolu, 22 August. Armăile continue. Guvernatorul Dardanelor a fostu chiomată aici spre a se justifica. De la Anapa aflată, cu datea de 7 Augustu, că Rușii au părasit trei forturi îngă Abana spre a se imbarca pentru Odessa și Polonia. De la Teheran au sosită nuvele, cari spună, că concista Heratului a deșteptat uă mare placere pentru resbelu, dar că Sachulă voiesce mai întâi să aperte raportul ambasadorului persanu la London.

— Athena 22 Augustu. Cel patru ministrui ai cămpiei, (partidă moderată), au datu demisiunea loru. Ambasadorul englez a adresată guvernului uă notă, atingătorie de conflictul la Pireu, cerindu severa pedepsire a culpabililor. Mai mulți notabili goniți prin revoluțione, între cari generarul Milios, Colokotronis și Katalzas s'a întorsu. In provincii domnesce liniște; și în Messenia și Lacomia starea lucrărilor nu este de natură a inspiră uă temere seriösă. Generarul Kallergis a fostu insărcinat cu misiunea d'a întoși pe rege în călătoria sa la Grecia.

— Prag 27 Augustu. Redactorul gazetei „Naroduy Listy“, domnul doctor Greger, condamnată pentr'u un delict de presă, a esită astăzi de la închisore să a fostu priimut c'uă mare ovăzire. Mii de omeni adunați l'u a salutat cu cele mai entuziaste aclamații, și deshamată caii de la trăsuă și poporul l'u a trasu pînă la locuința lui; prin toate strădule prin cari a trecut, a fostu inundat c'uă plăie de flori și de cununi. Poliția a intervenit, daru nu s'a întimplat nici uă desordine.

— Leopold, 27 Augustu, 8 ore 45 minute séra. Diariul „Narodowa“ anunță: In Lissianka, dincăce de rîul Dnieper în Ucrania s'a revoltă înranit. Uă despărțire de 1,200 omeni a învinsu uă despărțire rusescă. Generalul Trepow a inconjurat la 21 Augustu cu cavaleria, infanteria și artleria pe Poloni; 100 țărani a rămasu morți, mulți s'a făcutu prizonieri și s'a desarmat, 20 din căpeteniile loru s'a spăngură. In urmărea acesta a luat rescularea uă mai mare intindere și a ajunsu pînă la Rzyszten; și coprinde acum 20,000 țărani.

— Leopold, 28 Augustu. Rucki și Wierzbicki au combătut la 23 îngă Tarnawka și căstigătă uă biruință însemnată în contra inamicilor, cari atacaseră d'uă dată din trei părți. Perderile Rușilor suntu forte însemnate.

— Francfort, 28 Augustu. Ministrul Saxoniei, d. Beust, a adresată domnului de Ragenbach uă notă prin care respunde la obiecțiunile Bavariei și cindu, că principii s'a adunată pe baza actului de reformă c'uă deplină incredere s'a intrată în deliberări otări și ajunge la uă înțelegere. Deplina libertate de încuviințare sau refusare este garantată. Pro-memoria austriacă a datu deslușiri pe deplină satisfăcătoare. Astă dată s'atinge a da poporelor sicură, că Principii suntu otări și se înțelege între dinșii și a face mari concesiuni. Patriotii înțelegă voru preferă concesiuni mai marginite a tuturor Principilor unii, unoru făgădueli mai întinse au unu guvern isolat. (ală Prsie) Ne-

responsabilitatea Principilor nu pote fi unu opștacolu pentr'u înțelegere in-

dată. Ministrul afacerilor străine să-
lă presință spre a pădi principiul res-
ponsabilității, care vis-a vi de repre-
zentațiile țerei este rezervată con-
simțintului lor; principiul con-
stituțional nu este într-o nicio că-
cată.

— Sibiу 28 Augustу. Ședințа
dietei. Discuția generală asupra
raportului comisiei atingătoare de cea
dântă propunere imperială: Efectua-
rea principiului de egalitate a drepturilor
să confesiunilor naționali ro-
mâne. Unu-spre-dece oratorii au vor-
bit pentru primirea proiectului. Măne-
va continua desbaterea generală și dupe
probabilitate se va și termina.

— Kopenhangen, 28 Augustу. Nisice
imprejurări neprevăzute suntu cauza că
regele George (alii Greciei) se întorce
eară aici, dupe uă scurtă absință. Ple-
carea definitivă nu va avea locu de
cătu pe la finitul lui Septembrie.
— Englera n'a protestat în contra unei
blocade eventuale din partea Dan-
emarcei a porturilor mărei Nordului.
Dietă se va convoca la 21 Septembrie
și Senatul: (Reichsrath:) la 28 Sep-
tembre.

CESTIUNEA APEI.

Să nu se sperie citorii nostri,
nu vorbim oci de vechia procedură
criminală din timpul barbarismului și
de mijlocu, unde se aplică acusa-
țioa tortura, ce se numea forte in-
geniosu „cestiunea,” nici nu vomu a
pune înaintea ochilor loru unu tablo
retrospectiv alu închisțiuni spaniole;
nu vorbim d'acea tortură teribilă ce
se numea cestiunea apei (la question
de l'eau) și care era de donă feluri:
a finea pe acusată intr'uă complectă
imobilitate s'a lăsa se pice dintr'uă mare
înălțime pe creștetul capului său, în
intervali egali de timp, căte uă pi-
cătură de apă, care producea uă du-
rere nesuferită prin necontentia repe-
șire și adesea nebunie; sau a culca pe
acusatul vertical, resemnat corpul, suptu capu și suptu picioare, și intinsu
prin cōrde în cătu nu se putea inco-
voia săpoi a'i turna în gură mară că-
tim de apă, pînă a perde cunoștința și
simțirea. Nu, suntem de parte a voi-
se întreținem de citorii nostri de ni-
se asemene atrocitatea a le vechei pro-
ceduri criminale; acumu avem uă pro-
cedură nouă și vomu vorbi numai de
cestiunea aprovisionării capitalei cu
apă de băutu.

Omenirea se civilisă, legile au a-
junsu mai omenosă, tortura de multu
nu mai există în țările civilizate; prin-
cipiile sacre de drepturile omului, de
libertate, egalitate și fraternitate au pe-
trunsu în legă și'n societate, progres-
sul și lumina au gonită barbarismul
și înțunericul, trăim c'unu cuvintu în
seculul alii 19-lea, și cu tōte acestea,
vai! — trebuie să mărturim, — uă mare
parte, anu putea dice cea mai mare
parte, a locitorilor Bucurescilor, în
timpul nostru, în anul mărturiei 1863,
este condamnată la tortură, la cesti-
unea apei, și anca, acesta parte con-
damnată este nu numai inocente, dar
chiar ne acusată. Intru adeveru, cesti-
unea acesta nu mai este din cele două
feluri susu citate ale vechiei pro-
ceduri criminale, daru este de alte două
feluri!

Intăiu. Cestiunea (tortura) apei ap-
licata la toți locitorii Bucurescilor
in genere, și fără osebire de calitate,
de vîrstă sau de stare so-
cială; uă comună penalitate impusă tu-
toror fără deosebire și care constă în
a bea noroiu lichidu și filtratū cându
potu, daru în genere otrăvită cu pétără
acra. Dulceța apei Dimboviței a a-
junsu proverbială, a fostu căntău în
versuri de celu mai bunu amicu ai
meu, — Dumnezeu să ierte acestu pă-
catu! — daru negreșită, că nici prover-

bulu popularu, nici amicul meu intiu
n'a avutu în vedere acea apă a Dim-
boviței în starea în care curge prin
capitala României. Totu noroiul și
tōte necurătenile intinse capitale a-
jungu în fine în matca acestui „rîulețu
cu unda dulce;” in acea undă se scăldu
nu numai ómeni, cai, vite, bivali, daru
se aruncu într'insa și totu felul de
mortaciun: căni, pisici, găini; acea
undă laudă și căntău este unu amal-
ganu de tōte imondicile posibile, este
saturată cu tōte necurătenile unu mare
orașu și locitorii lui suntu condam-
nați a s'adăpa dintr'insa. Condamnatiu
este ingeniosu cându este d'a scăpa de
consecințele penalității sale: la secre-
tul închisori, își face uă societate
d'unu șorece, d'unu păiajen, și legă
uă amiciția cu aceste flinje inferioare;
locitorul Bucurescilor a inventat
filtrarea noroiului lichidu, ce este con-
damnată a bea, sau curățirea lui prin
amestecarea cu piatră acra, și, cumu
galerianulu nu mai simte grătatea lan-
țul, elu nu-ști mai aduce aminte de
cea-a ce bea, setosul înghite noroiului
curățit și limposit și recită și'ști in-
chipuesce că bea apă de gîrlă, apă de
băutu.

Alu douilea. Cestiunea apei, apli-
călu numai unor din locitorii, mahala-
giilor cari locuescă mai departe de ma-
lul Dimboviței. Aceștia suntu condam-
nați speciale a răbdă setea, a filișii
chiar d'acestă noroiu licuidu. Nenoroc-
ișii acel atarnă cu desevirșire de la buna
voiță a purtătorilor de apă, sau,
cumu se numescă, a sacagilor. Vara,
la căldurile cele mari, cându apa este
uă indoită necesitate, trecu adese dile
intregi, pînă se s'arate măntuitorul
suflelor însetoșate, sacagilu, și cindă
s'aratu în sine, este asaltat de toți
vecinii, căci în nici uă casă, n'a mai
remasă uă picătură de apă, și toți loc-
itorii suntu d'uă potrivă setoși. Tor-
tura teribile a răbdă setea! a răbdă
sete, cându termometrul arăta 38 gra-
de Réaumur la umbră, cându săngele
ferbe în vine, cându gura este séca
și gîlejulu uscatu! Vara, pe căldurile
cele mari, purtătorii de apă suntu toți
intrebnițați și stropi de căile cele mari:
calea Mogoșeui, calea Belvederei, Stra-
da Lipsconilor, ca privilegiații soci-
tății se se pătă preambula spre seră în
trăsurele loru pe recore și fără a se
îneca în prafu. Se ne ferescă Dumnezeu,
a invidia p'acei fericiți de placere a
se preambla, fără a fi asistați în nuori
de prafu, daru fie-ne permisă a de-
plinge s'ortea nenorocișilor condam-
nați la tortura setei din cauza că sa-
cagil suntu intrebnițați pentru stropi-
rea podurilor. În plângeriile lui Ie-
remia, calamitatea cea mai mare, co-
citeză profetul, este că poporul lui
Israilu este silitu a'ști cumpera apă.
Ei bină, Bucurescenii s'au în cate-
goria Israelitilor din timpul lui Ie-
remia, cându au fostu pedepsiți de ur-
gia cerescă, suntu siliți a cumpera apă.
Si prețulapei este mai mare vara,
cându tōta lumea are mai multă tre-
buință de dinsa, de cătu éra, cu tōte
că atunci transportul este mai ane-
voie; tu suburbile mai depărtate de
centralu său de malul rîului se plă-
tesc éra sacaoa de apă 30 — 36 pa-
rale, daru vara, pe căldurile cele mari,
50 — 60 parale, și nici cu acestu prețu
nu se găsesce, tocmai cându cine-va
are mai mare trebuință.

Este din nenorocire unu adeveru
constatat și necontestabile, că locito-
rilor Bucurescilor li se aplică cesti-
unea apei (tortura) în doue moduri,
unu modu generale și unu modu spe-
cială: toți în genere la beutură de no-
roiul licuidu și filtratū, și unii în parte
a răbdă setea. Cătu de culpoși se fie
enorocișii orașani, totu credem c'ace-
ea penalitate, la care paru a fi con-
damnați in perpetuitate, este prea as-

pră, prea neomenosă, căci este con-
trariă spiritului secolului, contrariă pro-
gresului și justiției. Protestăm, daru
in numele omeniril, in numele justiției
și 'n numele civilizației contra con-
tinuării acestei tortură și ne permitem
a propune uă remediere pentru acea
calamitate publică.

Credem că ar si mai nemerită a
ingropa în pămentu animalele mōrte
de cătu ale arunca în Dimboviță. Cre-
dem că ar si bine a regula cursul
rîului, astu-selu în cătu se nu scădă
apa căto uă dată atâtă in cătu ómenii
abia pote lua într'insa uă baia de pi-
ciore, și se nu poate alte oră se creșcă
pînă a inundă suburbile intregi. Malu-
rile rîului ar trebui se fie libere pen-
tru circulația in totă intinderea lui,
pavale și plăntate cu arburi; locurile
destinate pentru scăldare și adăparea
cailor se fie deosebite și se nu fie
permisă de cătu la acole locuri. Tăie-
rea vitelor se nu fie permisă în cen-
trul orașului, ci se se facă la mar-
ginea orașului, unde rîul ese din Capitale.
C'unu cuvintu, poliția sanității se
ngrijescă pentru salubritatea publi-
că. Daru tōte aceste măsuri nu ne
voru da anca uă apă bună de beutu,
de și va si mai pucinu scărbosă. Pen-
tru apa de beutu, de care avemă ată-
ta trebuință va trebui se conducem
in orașu apă curată și limpede din sor-
ginți (isvore) de care s'affă destule ată-
tă in cercul orașului, cătu și impra-
jurul său. Avemă asemenea sorginți
la Cișmegi, la Filaret, la Isvor, la
Ferestre, la Coletina, la Văcărești,
la Mărcuța și la alte locuri. Din acele
sorginți s'ară pote aduce apa în Bu-
curești și s'ară pote intocmi fontane
la acele locuri unde cere trebuință.
Stremosii nostri, Români, au avutu uă
mare ingrijire pentru aprovisionarea
orașelor cu apă, bună de beutu. Anca
astă-dī lumea admiră, in ruinele loru,
construcțiunile gigantice de apăducte
române, cari duceau apă dintr'uă mare
departare la orașu.

Nu suntemu competenți a deslega ma-
rea cestiune a aprovisionării capitalei
cu apă bună; acesta este misiunea me-
dicilor și inginerilor; cel dântă voru
osamina prin analisa chimică apa
sorginților de cari putem profită, cei
lăși voru face planuri și devise pen-
tru aducerea aceloră ape in București,
și pentru repartiția loru, unde cere
trebuință. Daru mai nainte de tōte este
misiunea municipalității a lă inițiativa
intr'uă cestiune atătă de importantă.
Municipalitatea ar trebui se convocă
uă comisiune speciale de ómeni com-
petenți, cu sciință speciale; se pre-
scrie unu premiu pentru elaborarea ce-
lui mai bunu proiectu, la care se pătă
concurență; acelle proiecte trebuie se
fie insocite cu devise și comisiunea se
aibă a le esamina și a supune în ap-
rețuirea Municipalității pe cele mai
bune și apoi va ingrijii pentru efectua-
rea celui mai bunu și mai avantajosu
proiectu.

Credem că cestiunea aprovisio-
nării cu apa bună și in cătime de a-
junsu, este mai urgente de cătu multe
alte și că trebui a se lău in considera-
ția. Scimă că ocupările consiliu-
lui municipal suntu multe, daru cre-
dem că acesta merită preferință, fiindu
strînsu legată cu tōte cele lăte, fiindu
că de la deslegarea iei astănu și salu-
britatea și înfrumusețarea orașului, fiindu
că s'atinge de cea d'ântău necesitate
a vieții. Eramu p'aci a vita, că avemă
și unu ministeriu alu lucrărilor publi-
ce. Cestiunea este și de resortul a-
cestui Ministeriu, daru ciontirea bud-
getului acestui ministeriu nu ne lasă
a speră că se va pute face ceva prin-
tr'insulă; române daru se facă cetă-
țenii înșii prin Municipalitatea loru.

Iernescu.

Domnului ministrului de Interne.

D-le Ministru,

Suptu iscălișii, anca din anul 1857,
ne amu strămutat după proprietatea
Lunguleții din Dâmbovița pe proprietatea
Bredăia a d-lui Nicolae Bibescu; ne-
amu urmatu tōte dăile către proprietate
in termenu de cinci ani. Ne mai
convenindu-ne a mai ședē pe propriete-
tatea d-lui, amu făcutu legiuile forme,
anca din tōmaș anul trecutu de la
implinire de unu anu, se ne reîntorcem
căruț lingă șerina părinților nos-
tri. Ne-amu răsputu anca de astă tōma-
nă, facă cu d-lu suplă-prefectu de
Snagovu, de totă datoria pe cinci ani
trecuți, după cumu dovedesc bilettele
ce posedam, ne-amu sevirsită in fine
totă datoria de muncă atătă către pro-
prietate, precum și a nōstră pe acest
anu, ne aflamă in proprietatea d-lui
astădī așteptindu tempu a ne stremuta
atunci cându dictéză legea.

Nu scimă acuma suptu ce cuvintu
d. Bibescu ne a luatu cu de la sine pu-
tere optu boi și trei căruțe de cinci-
deci de dile in transportu după a-
lui vointă. Amu reclamatu pentru a-
căstă făptu d-lui sub-prefectu locale;
nici uă dreptate nu ne a făcutu.

Ve rugămu plecați, d-le ministrul,
in numele legii și umanității, lăuți in
de aprópe băgare de séma ale nōstre
plângeri și orinduți unu intradinsu la
facia locului a ne face dreptate, sau
invitați pe d. Bibescu a veni a ne in-
făcișa înaintea d-vostre, căci într'altu
chipu, prin d. sub-prefectul locale, nu
o se putem afa nici uă indestulare, doavă
este că indătă după petiția nōstră ce amu
datu d-lui, indătă ce ne a răpătuit vîtele,
nu ne a facu anca dreptate și astă felu
o se ne străgăminu pe drumuri și po-
rindu și noi și vîtele cari suntu sin-
gure vieță și avere a nōstră și a fa-
milielor nōstre.

Ion Micu, Nesciu Niculae.
Manea Savu.

Toți din comuna Brezdia Bibescului,
dis. Ilfovului, plasa Snagovului.

FELURIM.

La împărtirea anuale a premiilor
școalei naționale polone la Paris, care
ca in toți anii s'a sevirsită la 12 Au-
gustu, a asistată antăiul lui d-lui
Principelui Napoleone Colonelulu Fran-
coniere, apoi Principalele Czartoryski,
Comitele Andrei Zamowski și alii no-
tabili al emigratiunii. Ministrul in-
strucțiunii publice era înlocuită de d-nu
Filon, inspectorul Academiei parisiane.
Unu aplausu din cele mai entuziaste
alii auditorului, compusu in majoritate
de Poloni, a resonat in sală cându
domnu Filon, vorbindu in discursul
seu de acei elevi care astădī lipsescu,
de la istitutu, qise: „Numele acestor
elevi nu figurează astădī in lista celor
coronați și premiați, fiindu că z'nău voită
se lipsescu din lista MARTIRILORU.”
Între altele s'a împărtișit și unu nu-
meru de medalie cu effigia (portretul)
Principelui Napoleone, dăruite de dinsul.
Solemnitatea s'a terminat cu cîntarea
imnului naționale polonu și cu entu-
siasta aclamațione: „Vive la Polonge!”
Se trăiască Polonia!

— Unu preot eroicu. — Dupe es-
ilararea Mnr Krasinski, însărcinarea de
administrator alu diocesului a remasă
asupra abatei Bowkiewicz, betrău-
de optu-deci de ani.

Murawieff, chiămăndu intr'uă di pe
abate Bowkiewicz, și ordină se su-
semnese uă scrișorii pastorale care
era pregătită și destinată pentru cle-
rul diocesului. Abatele refușă cu o-
tărire, cu tōte amenințările proconsule-
lui, declarându că-i era totu una se-
mîră unu omu mai curindu sau mai tă-
diu, și că vederea pieței din Vilna
unde suntu înălțate spînzurătorile nu'l
speriă nici de cumu.

Murawieff spuma de turbare; elu
dete venerabilului ecclasticu unu ter-
minu de două-deci și patru de ore
numai pentru a se găndești.

Abatele Bowkiewicz întrbuință a-

cestu tempu spre a face testamentul
seu. Adouați Murawieff ilu întrebă
din nou:

— Ei bine! abate, ii diso elu,
estă gata?

— Da.

— Se susemnezi?

— Se moră...

Dupe căte-va minute, curăiososul
ecclasticu era trămisu în esiliu la
Wiatka.

— Despre reducția tarifei de-
peșelor telegrafice în Austria citimă,
in presa vienese, că acea reducție
va fi multă mai însemnată de cătu s'a
credută la începutu: Uă depeșă tele-
grafică pînă la de ce cuvintă va costa
numai 40 crăișari (2 lei 20 par.) in
Austria; 8 grosite (2 lei 26 par.) in
celc-l-alte staturi ale asociației te-
legrafice germano-austriacă; uă depe-
șă pînă la 45 cuvintă va costa 80
cră

